

N:o 8 1/2.

Ank. till Riksd. Kansli den 6 April 1880, kl. 11 f. m.

Utlåtande, angående ny lönestat för Arméförvaltningen m. m.

(1:sta U. A.)

1:o. Sedan Kongl. Maj:t i den nådiga propositionen angående stats-^{Angående lönerreglering för Arméförvaltningen.} verkets tillstånd och behof beräknat för Arméförvaltningens lönerreglering, hvarom särskild proposition komme att afgifvas, i anslaget för nämnda embetsverk en förhöjning af 24,525 kronor utöfver den tillgång, som å anslaget uppstode genom öfverflyttande till annat anslag af aflöningen för vissa förrådstjenstemän m. fl., har Kongl. Maj:t uti en den 23 sistlidne Januari till Riksdagen aflåten proposition (N:o 13) — under förutsättning att Arméförvaltningens å fjerde hufvudtiteln uppförda ordinarie anslag, sedan utredningsförrådet i Göteborg redan indragits, blefve, med bifall till Kongl. Maj:ts afgifna förslag att till andra anslag öfverflytta aflöningen för personalen vid Stockholms utredningsförråd samt för kronobagaren och slotts- och proviantmästaren derstädes, i sin helhet för aflöning åt den egentliga Arméförvaltningen tillgängligt — föreslagit Riksdagen att:

dels, med godkännande af ej mindre det förslag till stat för Arméförvaltningen, som funnes i det vid propositionen fogade protokoll intaget, än äfven de villkor och förbehåll, som blifvit i fråga om samma stat föreslagna, från ingången af år 1881 förhöja Arméförvaltningens förenämnda ordinarie anslag med 24,525 kronor från 118,175 kronor till 142,700 kronor;

Bih. till Riksd. Prot. 1880. 4 Saml. 1 Afd. 6 1/2 Häft.

dels ock medgifva, att för Arméförvaltningens embets- och tjänstemän samt betjente ifrågakommande ålderstillägg å lön samt den för assistenten å intendents-departementet under viss förutsättning föreslagna tillökning i arvode måtte få utgå från fjerde hufvudtitelns förslagsanslag till ålderstillägg.

Efter det Rikets Ständer i underdånig skrifvelse den 30 November 1863 utförligt framställt sina åsikter rörande sättet för ett ändamålsenligt ordnande af det embetsverk, som skulle få sig anförtrödt vården af arméns ekonomiska angelägenheter och dervid medgifvit, att dåvarande Krigskollegiet förändrades till en Arméförvaltning på det sätt, att inom densamma bildades tre särskilda afdelningar, hvardera stäld under en militärchef, och att åt dessa chefer uppdroges att, hvar inom sin afdelning, med nödigt biträde och på eget ansvar handlägga och afgöra alla sådana mål, som i något hänseende fordrade militäriskt tekniska insigter, men att alla öfriga mål och ärenden öfverlemnades till en särskild af militärcheferne oberoende afdelning, som utgjordes af endast civila medlemmar med kollegialt arbetssätt, åt hvilken afdelning tillika borde uppdragas den omedelbara dispositionen af Arméförvaltningens kassa och kontrollen deröfver, jemte den bokföring, som afsåge att redovisa för embetsverkets hela förvaltning; i sammanhang hvarmed Rikets Ständer i underdånighet anhållit, att Kongl. Maj:t ville från Arméförvaltningen skilja så väl vården och inseendet öfver arméns boställen, som ock förvaltningen af de landtförsvaret tillhöriga fonder, hvilka ärenden, om de icke komme att från Arméförvaltningen skiljas, borde, enligt Rikets Ständers åsigt, uppdragas åt Förvaltningens civila afdelning, förordnade Kongl. Maj:t, jemlikt nådigt Bref den 28 Februari 1865, att Krigskollegiet skulle förändras till en Arméförvaltning, organiserad på fyra särskilda afdelningar i enlighet med den af Rikets Ständer yttrade mening, hvarefter instruktion för detta embetsverk den 26 påföljande September utfärdats; och har sedermera från och med år 1874 fondförvaltningen öfverflyttats till Statskontoret, dervid en krigsråds- och en kamreraretjenst blifvit indragna, samt med 1878 uppsigten öfver indelta arméns boställen öfvergått till Kammarkollegium.

Enligt afgifvet utlåtande af den 6 Juli 1878 har löneregleringskomitén, efter pröfning af Arméförvaltningens verksamhet och arbetsordning, ansett åtskilliga förändringar i embetsverkets organisation, personal och arbetssätt vara lämpliga och möjliga och i sådant hänseende framställt förslag, för hvilka i statsrådsprotokollet finnes närmare redogjordt; och får Utskottet, som i öfrigt tillåter sig, till undvikande af vidlyftighet, hänvisa till den i berörda protokoll lemnade utredning, här endast

omförmåla de punkter, i afseende å hvilka Kongl. Maj:ts nu föreliggande förslag skiljer sig från det af komitén uppgjorda.

Af hufvudsakligt skäl att Arméförvaltningens befattning med fonderna och boställsvården upphört, har komitén ansett sig böra föreslå den förändring i sjelfva organisationen af detta embetsverk, att, med indragning af civila departementet, de detta departement nu tillkommande ärenden skulle antingen fördelas på de tre återstående departementen: artilleri-, fortifikations- och intendents-departementet, eller ock tilldelas ensamt intendents-departementet, som, enär detsamma, hvilkendera utvägen än valdes, alltid komme att öfvertaga största parten af civila departementets ärenden, af sådan anledning skulle förstärkas, så att den vinst, som genom förändringen skulle uppstå, hufvudsakligen bestod i general-krigskommissariebefattningens indragning. Utaf hvad ofvan finnes ur Rikets Ständers vid 1862—1863 års riksdag aflåtna underdåniga skrifvelse anfördt, framgår emellertid, att det civila departementet då ansetts behöfligt, äfven om förvaltningen af de landtförsvaret tillhöriga fonder samt vården och inseendet öfver arméns boställen blefve från krigsförvaltningen undantagne, och den nu vid ärendets föredragning af departementschefen förebragta utredning rörande denna fråga (statsrådsprotokollet pag. 22—26) har synts Utskottet klarligen ådagalägga, att de nu det civila departementet tillhörande göromålens fördelning på flere eller öfverförande till ett af de öfriga departementen icke låter sig med fördel verkställa, hvarföre Utskottet ej kunnat annat än biträda Kongl. Maj:ts förslag om bibehållande af det civila departementet, fastän med upphörande af den kollegiala formen för ärendenas behandling och beslutanderättens öfverlemnande åt departementets chef.

Vidare skiljer sig Kongl. Maj:ts förslag från komiténs derutinnan, att Kongl. Maj:t funnit nödigt att bibehålla kamereraretjensterna, då deremot komiterade velat utbyta dessa tjänster mot en lägre och sämre aflönad tjänstegrad med benämningen kammarförvandt; och äfven detta Kongl. Maj:ts förslag (statsrådsprotokollet pag. 27) har synts Utskottet väl grundadt.

I motsats emot komiterade, som velat att redogörelserna för aflöningen åt värfvade arméns så väl befäl som manskap — hvilka redogörelser nu undergå förberedande granskning i Arméförvaltningen — skulle direkt ingå till Kammarrätten, har Kongl. Maj:t jemväl på grund af skäl, som synts Utskottet obestriddliga, funnit ej endast berörda redogörelser, utan äfven räkenskaperna för indelta arméns befälsaflöning och möteskostnaderna böra åläggas Arméförvaltningen.

I öfrigt äro de af komiterade framställda förslag, i den mån de ej ega sammanhang med förrberörde ändringar, af Kongl. Maj:t hufvudsakligen gillade. Under det att för närvarande inom Arméförvaltningen äro anstälde 49 embets- och tjänstemän, uppgår personalen enligt komiterades förslag till 32 och enligt Kongl. Maj:ts förslag till 31, så att då komiterades förslag det oaktadt upptager en slutsumma, som med 15,500 kronor understiger den utgift, som af Kongl. Maj:ts förslag föranledes, orsaken dertill endast är att söka deruti, att komiterade dels ansett den civila chefsplatsen kunna undvaras, dels till ledamöternas närmaste biträde upptagit tjänstemän i lägre lönegrad, än Kongl. Maj:t funnit nödigt och dels icke beräknat några arfvoden för de å artilleri- och intendentsbyråerna anstälde assistenter (adjutanter).

Den af Kongl. Maj:t föreslagna personal- och aflöningsstat, hvilken finnes härhos bilagd och som slutar på en summa af 142,700 kronor, är, i afseende å de för de särskilda tjenstegraderna uppförda aflöningsbelopp, upprättad i öfverensstämmelse med de vid de senaste riksdagarne fastställda lönestater för andra embetsverk. Arméförvaltningens nuvarande ordinarie anslag, efter afdrag af de i 1:sta punkten af Utskottets Utlåtande N:o 8 angifna aflöningar för Stockholms och Göteborgs utredningsförråd samt för kronobagaren och slotts- och proviantmästaren i Stockholm, uppgår nu till ett belopp af kronor 105,600: —

Härtill kommer emellertid för närvarande från andra anslag följande utgifter:

dyrtidstillägg	kronor 19,240: —	
tjenstgöringspenningar	» 3,250: —	
öfvertaliga tjänstemän m. m. ...	» 8,640: —	
inquarteringsersättning	» 1,875: —	
gratifikationer åt extra biträden	» 3,650: —	
vikariatsersättningar, omkring...	» 4,000: —	» 40,655: —
Summa kronor 146,255: —		

De nuvarande kostnaderna för Arméförvaltningen öfverstiga alltså den nya aflöningsstatens slutsumma » 142,700: —
med kronor 3,555: —,

hvilket belopp torde ungefärligen motsvara hvad som för den närmaste tiden kommer att utgå i ålderstillägg; och har Kongl. Maj:t förklarat, att den aflöning, hvilken tjänstemän inom den till indragning föreslagna första lönegraden, kanslisters och kammarskrifvares, kan vara genom fullmakt tillförsäkrad, torde, enär sådane tjänstemän lära finna användning

inom embetsverket såsom amanuenser, kunna bestridas från det för extra ordinarie tjänstemän m. m. afsedda anslagsbelopp. Den föreslagna indragningen af ett krigsråd, liksom sammanslåendet af en sekreterare- och en kamereretjenst, skulle, jemväl, på grund af vakanser inom embetsverket, hvilka i anseende till den förestående regleringen ej blifvit fyllda genom tjänstemän med fullmakt, kunna utan särskild kostnad för statsverket försiggå. Deremot och då, med indragning af advokatfiskaltjensten, blifvit å förslagsstaten för juridiskt biträde uppfördt ett arvode af 2,000 kronor, under det att advokatfiskalen uppbure, oberäknadt en å extra stat uppförd löneförbättring å 500 kronor, i lön och dyrtidstillägg tillhopa 3,600 kronor, komme här en brist att uppstå, hvilken dock, åtminstone tills vidare, ansåges kunna från fjerde hufvudtitelns besparingar fyllas, hvarföre den nu ej föranledt någon framställning till Riksdagen.

De villkor, under hvilka den ifrågasatta nya aflöningen skulle af Arméförvaltningens personal åtnjutas, äro, i öfverensstämmelse med ej mindre komiténs förslag än hvad som redan för andra likartade embetsverk blifvit fastställt, föreslagna sålunda:

att embets- och tjänsteman vid Arméförvaltningen skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jemkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af Förvaltningen eller dess särskilda afdelningar eller eljest i allmänhet kan varda stadgad, äfvensom, derest i en framtid verkets ställning inom statsförvaltningen så förändras, att detsamma ej längre kan såsom sjelfständigt embetsverk anses, vara förpligtad att, med bibehållande af den tjänstegrad och aflöning han innehar, efter den nya arbetsordningen sköta de med tjensten förenade göromål;

att med embete eller tjänst i Arméförvaltningen icke må förenas annan tjänst å rikets, riksdagens eller kommuns stat, ej heller annan tjänstebefattning, med mindre den finnes icke vara hinderlig för fullgörande af tjänstgöringen i Förvaltningen; dock att tjänsteman, som vid den nya löneregleringens inträdande redan innehar tjänst utom Förvaltningen, må densamma bibehålla, så länge den icke är för tjänstgöringen i Förvaltningen hinderlig;

att aflöningarne för Arméförvaltningens embets- och tjänstemän samt betjente fördelas i lön och tjänstgöringspenningar, hvilka senare få uppbäras endast för den tid, tjänstens innehafvare verkligt tjenstgjort eller åtnjutit semester, men skola, för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, utgå till den, som tjensten förrättat;

att den, som af sjukdom hindras att sin tjänst förrätta, eger uppbära hela lönen; men att den, som eljest undfår ledighet för svag helsas vårdande, enskilda angelägenheter eller särskilda uppdrag, kan förpligtas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen, som för tjänstens förrättande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att vid sjukdomsförfall, eller när det erfordras för beredande af semester, tjänsteman af lägre grad skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning inom Arméförvaltningen, densamma, emot åtnjutande, i förstnämnda fall, af de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar, men eljest af deremot svarande belopp i stället för egna tjänstgöringspenningar, bestrida, dock ej längre än tre månader under ett år;

att, der förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af tjänst i samma lönegrad anses böra medgifvas, tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under vilkor, att innehafvaren mera än fyra år af denna tid sjelf bestridt sin egen eller, på grund af förordnande annan statens tjänst, dock att härvid icke må föras honom till last den tid han åtnjutit semester; och för andra förhöjningen, om sådan eger rum, efter ytterligare fem år, på samma vilkor, under iakttagande, hvad så väl den ena som den andra förhöjningen angår, deraf, att den högre afföningen ej får tillträdas förr än vid början af kalenderåret, näst efter det den stadgade tjänsteåldern blifvit uppnådd; börande löntagaren dervid tillgodoräknas den tid, som före den nya statens utfärdande förflutit från hans tillträde till tjänsten, vare sig på grund af fullmakt eller konstitutorial, eller på grund af förordnande i följd af frågan om verkets omorganisation;

att tjänsteman skall, då han uppnått 65 lefnads- och minst 35 tjänsteår, vara förpligtad att med oafkortad lön såsom pension från tjänsten afgå, Kongl. Maj:t eller Arméförvaltningen, der det tillkommer denna att afskedet utfärda, dock obetaget att låta med detsamma anstå, derest och så länge den pensionsberättigade pröfvas kunna i tjänsten på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna och kan finnas villig att i den samma qvarstå; samt

att semester må åtnjutas, när sådant utan hinder för göromålens behöriga gång kan ske, af generalintendenten och generalkrigskommissarien samt af tredje och andra gradens tjänstemän under en och en half månad samt af första gradens tjänstemän under en månad årligen.

Under åberopande af hvad sålunda förekommit, hemställer Utskottet,

a) att Riksdagen måtte, med godkännande af ej mindre det nu framlagda förslaget till stat för Arméför-

valtningen, än äfven de vilkor och förbehåll, som blifvit i fråga om samma stat föreslagna, från ingången af år 1881 förhöja Arméförvaltningens ordinarie anslag till 142,700 kronor; och

b) att Riksdagen måtte medgifva, att för Arméförvaltningens embets- och tjenstemän samt betjente ifrågakommande ålderstillägg å lön samt den för assistenten å intendents-departementet under viss förutsättning föreslagna tillökning i arvode få utgå från fjerde hufvudtitelns anslag till ålderstillägg.

2:o. Då den nu från anslaget till inqvarteringskostnader i Stockholm utgående inqvarteringsersättning åt generalintendenten och intendenten, tillhopa 1,875 kronor, vore afsedd att vid Arméförvaltningens löne-reglering indragas, har Kongl. Maj:t föreslagit, att nämnda anslag, nu utgörande 57,500 kronor, måtte med 1,900 kronor nedsättas; och får, under förutsättning af Riksdagens bifall till hvad i föregående punkt är föreslagit, Utskottet hemställa,

*Angående
nedsättning
i ett anslag.*

att anslaget till inqvarteringskostnader i Stockholm må till 55,600 kronor nedsättas.

3:o. Jemte förmälan, hurusom, efter beräkning af afgang och tillkomst bland de, fjerde hufvudtiteln tillhörande tjenstemän, som enligt stadgade grunder egde att af ålderstillägg komma i åtnjutande, samt under förutsättning att ny löne-reglering för Arméförvaltningen blefve fastställd att från 1881 års början vinna tillämpning, utgifterna från det till ålderstillägg uppförda anslag med nyssnämnda års ingång antoges komma att uppgå till 10,000 kronor, för år, har Kongl. Maj:t äskat, att detta anslag, nu utgörande 3,500 kronor, måtte med 6,500 kronor förhöjas; hemställande, under enahanda förutsättning, Utskottet,

*Angående
förhöjning i
anslaget till
ålderstillägg.*

att anslaget till ålderstillägg må till 10,000 kronor förhöjas.

Stockholm den 5 April 1880.

På Stats-Utskottets vägnar:

CARL EKMAN.

Reservationer:

af Herrar *Liss Olof Larsson, Ola Bosson Olsson, Carl Anders Larsson, Nils Petersson, Hans Andersson, Sven Nilsson och Olof Jonsson.*

Herr *Ola Andersson* i Burlöf har begärt få antecknadt, att han hos Utskottet icke deltagit i behandlingen af förevarande ärende.

*Bil. Litt. A.***Förslag till stat för Arméförvaltningen.**

	Lön	Tjenstgöringspennin- gar	Missrük- nings- pennin- gar	Summa	
	kronor.	kronor.	kronor.	kronor.	
Artilleridepartementet.					
Chef, generalfälttygmästaren	—	—	—	—	} Åtnjuta aflöning å andra stater.
<i>Militärbyrån.</i>					
Chef och föredragande, fälttygmästaren.....	—	—	—	—	
1 Assistent..... arfvode	—	—	—	1,000	
<i>Civilbyrån.</i>					
Chef och föredragande, krigsråd.....	4,400	2,000	—	6,400	} Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor. Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 Sekreterare, tillika kamererare	3,000	1,500	—	4,500	
1 Revisor	1,800	1,200	—	3,000	
1 Revisor och bokhållare	1,800	1,200	—	3,000	
Fortifikationsdepartementet.					
Chef, chefen för fortifikationen.....	—	—	—	—	} Åtnjuta aflöning å andra stater.
<i>Militärbyrån.</i>					
Chef och föredragande, öfversten eller, vid hans frånvaro, öfverstelöjtnanten vid fortifikationen	—	—	—	—	
1 Adjutant	—	—	—	—	
<i>Civilbyrån.</i>					
Chef och föredragande, chefen för artilleridepartementets civilbyrå	—	—	—	—	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 Sekreterare, tillika kamererare	3,000	1,500	—	4,500	
1 Revisor och bokhållare	1,800	1,200	—	3,000	
Transport	—	—	—	25,400	

	Lön kronor.	Tjenst- görings- pennin- gar kronor.	Missräk- nings- pennin- gar kronor.	Summa kronor.	
Transport	—	—	—	25,400	
Intendentsdepartementet.					
Chef, generalintendenten	6,200	2,800	—	9,000	
<i>Militärbyrån.</i>					
Chef och föredragande, intendenten	4,400	2,000	—	6,400	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor. Om assistenten är kapten på stat vid indelta ar- mén, höjes arvvodet med 500 kronor.
1 Assistent..... arfvode	—	—	—	1,500	
<i>Civilbyrån.</i>					
Chef och föredragande, krigsråd	4,400	2,000	—	6,400	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
1 Sekreterare	3,000	1,500	—	4,500	
1 Kamererare	3,000	1,500	—	4,500	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och ef- ter 10 år med ytterli- gare 500 kronor.
1 Revisor	1,800	1,200	—	3,000	
1 D:o	1,800	1,200	—	3,000	
1 Bokhållare	1,800	1,200	—	3,000	
Civila departementet.					
Chef, generalkrigskommissarien	6,200	2,800	—	9,000	
<i>En civilbyrå.</i>					
Chef och föredragande, krigsråd ...	4,400	2,000	—	6,400	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
1 Sekreterare	3,000	1,500	—	4,500	
1 Kamererare	3,000	1,500	—	4,500	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och ef- ter 10 år med ytterli- gare 500 kronor.
1 Revisor	1,800	1,200	—	3,000	
1 Revisor och bokhållare ..	1,800	1,200	—	3,000	
<i>Bokslutskontoret.</i>					
1 Kamererare	3,000	1,500	—	4,500	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och ef- ter 10 år med ytterli- gare 500 kronor.
1 Bokhållare	1,800	1,200	—	3,000	
<i>Kassakontoret.</i>					
1 Krigskassör.....	3,000	1,500	500	5,000	
Transport	—	—	—	109,600	

	Lön kronor.	Tjenst- görings- pennin- gar kronor.	Missräk- nings- pennin- gar kronor.	Summa kronor.	
Transport	—	—	—	109,600	
Ett juridiskt biträde för hela embetsverket..... arfvode	—	—	—	2,000	
Till vikariatsersättning, arfvoden åt extra ordinarie tjenstemän, flitpenningar, tillfälligt biträde och renskrifningskostnad	—	—	—	26,000	
1 förste vaktmästare.....	800	300	—	1,100*	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
1 vaktmästare	500	300	—	800*	
4 d:o	2,000	1,200	—	3,200*	
Summa	—	—	—	142,700	

* Om vaktmästare åtnjuter bostad jemte vedbrand, böra, såvida icke dessa förmåner tillkomma honom såsom portvakt eller för andra åligganden utöfver tjensten, desamma till ett värde af 150 kronor inberäknas under lönen, hvilken i sådant fall bör utgå för förste vaktmästare med 650 kronor och för vaktmästare med 350 kronor kontant.